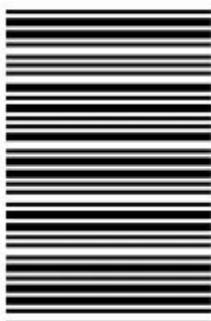

کد کنترل

115E

۱۵

E

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

صبح جمعه
۱۳۹۶/۱۲/۴
دفترچه شماره (۱)

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمدد) - سال ۱۳۹۷

رشته تاریخ - تاریخ اسلام (کد ۲۱۲۱)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: تاریخ جهان اسلام از آغاز تا پایان عصر عثمانی - تاریخ تحولات فکری و فرهنگی در جهان اسلام تاکنون - روش تحقیق و منبع‌شناسی در تاریخ اسلام	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمرة منفی دارد.

حق جاب، تکبر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیک و...) بس از برگزاری آزمون، برای نهادن انتها خپل و حقوقی نهادن با مجوز این سازمان مجاز نیست و با مخاطبان برگزار عوارض و ضارع می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

- ۱- نمازهای پنج‌گانه یومیه چه زمانی بر مسلمانان مقرر گردید؟
 (۱) در واقعه معراج
 (۲) در زمان تحث در حرا
 (۳) همزمان با هجرت به یثرب
 (۴) هنگام دعوت خوشاوندان
- ۲- کدام مورد از علل شکست مسلمانان در جنگ أحد نمی‌باشد؟
 (۱) سرپیچی از فرمان پیامبر (ص)
 (۲) سیاستی و اختلاف در میان مسلمانان
 (۳) نیروی برتر کفار و تاکتیک عکرمه بن ابی جهل
 (۴) دنیاطلبی عده‌ای از مسلمانان در جمع‌آوری غنیمت
- ۳- سریه موته، در پاسخ به کدام گروه‌ها رخ داد؟
 (۱) شرارت‌های حاکم حیره
 (۲) شرارت‌های حاکم غسان
 (۳) تحرکات قبایل شیبان و جذام و کلب
 (۴) حمله فوکاس امپراتور روم شرقی به شامات
- ۴- در کدام سوره قرآن، مسائل مربوط به غزوه بدر مطرح شده است؟
 (۱) احزاب
 (۲) حجرات
 (۳) فتح
 (۴) انفال
- ۵- نخستین کسی که استناد پراکنده دیوانی را در دفاتری ثبت و منظم کرد و از امور نظامی به عرصه دیوانی کشاند، چه نام داشت؟
 (۱) خالد بن برمک
 (۲) یحیی بن خالد
 (۳) عبدالملک بن مروان
 (۴) معاویة بن ابی سفیان
- ۶- نخستین اقدام برای ضرب سکه اسلامی در زمان چه کسی صورت گرفت؟
 (۱) عمر بن خطاب
 (۲) امام علی (ع)
 (۳) مروان بن حکم
 (۴) معاویة بن ابی سفیان
- ۷- نخستین دولت قدر تمدن علوی که در مغرب به وجود آمد، چه نام داشت؟
 (۱) موحدون
 (۲) ادبیان
 (۳) ادريسیان
 (۴) فاطمیان
- ۸- مورخان عموماً معتقدند اعراب پیش از اسلام ..... و آن عصر را به شیوه قرآن ..... نامیده‌اند.
 (۱) یکتاپرست بودند، حنفاء
 (۲) دارای تمدن بودند، جاهلیت
 (۳) از تمدن محروم بودند، ایام العرب
- ۹- کتاب «وقعة صفين»، از کدام نویسنده است؟
 (۱) ایان بن عثمان بن احمر
 (۲) نصر بن مزاحم منقری
 (۳) ابو محنف لوط بن یحیی

- ۱۰- آخرین نائب خاص امام زمان (عج) چه کسی بوده است؟
- (۱) عثمان بن سعید
  - (۲) محمد بن عثمان بن سعید
  - (۳) حسین بن روح نوبختی
  - (۴) ابوالحسن علی بن محمد سمری
- ۱۱- رسول الله (ص) در واقعه یوم الدار چه مقاماتی را برای نخستین معتبر به اسلام تعیین کردند؟
- (۱) وزارت و اخوت
  - (۲) خلافت و امارت
  - (۳) مواخاة و وزارت
- ۱۲- کدام مورد، درباره «خَيْبَيْنَ بْنَ أَخْطَبَ» درست است؟
- (۱) از سران منافقان در مدینه
  - (۲) از نمایندگان مسیحیان نجران
  - (۳) از شکنجه‌گران مسلمانان در مکه
- ۱۳- حکم مربوط به روزه و نماز مسافر، در کدام واقعه نازل شد؟
- (۱) جنگ بدرا
  - (۲) جنگ احزاب
  - (۳) معراج
  - (۴) هجرت
- ۱۴- ترکیب امت مسلمان در مدینه شامل چه گروه‌هایی بود؟
- (۱) قریشی‌ها - یمنی‌ها - اوسی‌ها
  - (۲) مدنی‌ها - عرب‌های صحرایی - یمنی‌ها
  - (۳) قریشی‌ها - مدنی‌ها - طائفی‌ها - اعراب بادیه‌نشین
  - (۴) مدنی‌ها - عرب‌های صحرایی
- ۱۵- کدام مطلب، درباره اسلام آوردن منذر بن ساوی عبدي درست است؟
- (۱) منذر به دعوت عمرو بن العاص، در عمان ایمان آورد.
  - (۲) منذر در سال هشتم هجری به وسیله عمرو بن العاص ایمان آورد.
  - (۳) منذر نزد رسول خدا (ص) ایمان آورد، اما بعدها مرتد شد.
  - (۴) منذر به وسیله علاء بن حضرمی، نزد رسول خدا (ص) فرستاده شد و اسلام آورد.
- ۱۶- «سعد زغلول» چه کسی است؟
- (۱) رهبر ملیون مصر
  - (۲) رهبر استقلال عراق
  - (۳) رهبر کوتاچیان در سوریه
- ۱۷- رهبر صلیبیان در جنگ سوم صلیبی چه کسی بود؟
- (۱) پاپ اینوکنتیوس
  - (۲) پاپ اوربان چهارم
  - (۳) لوبی نهم (لوبی مقدس)
  - (۴) پلاگیوس نماینده پاپ
- ۱۸- در زمان حکومت سلیمان یکم، قلمرو عثمانیان در کجاها توسعه زیادی یافت؟
- (۱) حجاز، مصر و شام
  - (۲) جبهه، اتیوبی و لیبی
  - (۳) اتریش، هنگری و وین
  - (۴) تونس، الجزایر و مغرب
- ۱۹- بهترین مقرنس کاری جهان اسلام در کدام بنای تاریخی مسلمانان نمایان است و آن بنا مربوط به کدام سلسله تاریخی می‌باشد؟
- (۱) تاج محل - گورکانیان
  - (۲) الحمراء - بنی نصر
  - (۳) مسجد سلطان احمد - عثمانیان
- ۲۰- کدام خلیفه عباسی از جریان فتوت حمایت کرد؟
- (۱) قائم با مر الله
  - (۲) معتضد بالله
  - (۳) ناصر دین الله
  - (۴) مستنصر بالله
- ۲۱- خاندان شریف‌های مکه از نسل کدام یک از ائمه شیعی بودند؟
- (۱) امام حسن (ع)
  - (۲) امام سجاد (ع)
  - (۳) امام حسین (ع)
  - (۴) امام جعفر صادق (ع)

- ۲۲- محمود گاوان زمینه روابط حسنی کدام حکومت هند با عثمانی را فراهم کرد؟
 ۱) عادل شاهیان   ۲) قطب شاهیان   ۳) نظام شاهیان   ۴) بهمن شاهیان
- ۲۳- کدام خلیفه، ولایت خراج را از منصب ولایت عامه جدا کرد در حالی که پیش از آن کارگزار سیاسی و عامل مالی هر دو یک نفر بودند؟
 ۱) عمر بن خطاب   ۲) عثمان بن عفان   ۳) عبدالملک بن مروان   ۴) معاویه بن ابی سفیان
- ۲۴- در عصر هارون‌الرشید برای جلوگیری از حملات احتمالی حکومت ادريسیان کدام دولت بنیان گذارد شد؟
 ۱) اغالبه   ۲) فاطمیان   ۳) طولانیان   ۴) اخشیدیان
- ۲۵- کتاب «الگناش» در علم طب در زمان کدام خلیفه و توسط چه کسی به عربی ترجمه شد؟
 ۱) مروان بن حکم - ماسرجویه   ۲) منصور عباسی - ماسرجویه
 ۳) منصور عباسی - اهرون بن اعین   ۴) مروان بن حکم - اهرون بن اعین
- ۲۶- حکیم آل مروان، لقب کدامیک از امویان بود؟
 ۱) معاویه دوم   ۲) خالد بن بیزید   ۳) مروان بن حکم   ۴) عمر بن عبدالعزیز
- ۲۷- حادثه رجیع و بتر معونه، پس از کدام غزوه پیامبر(ص) رخ داد؟
 ۱) بدر   ۲) احد   ۳) احزاب   ۴) بنی قینقاع
- ۲۸- در دوره کدامیک از خلفای عباسی، در قلمرو عباسیان به نام خلفای فاطمی خطبه خوانده شد؟
 ۱) الطانع   ۲) المطبع   ۳) القائم بالله   ۴) القادر بالله
- ۲۹- پیشینه تشیع در ایران به چه زمانی باز می‌گردد؟
 ۱) حضور امام رضا (ع) در ایران   ۲) سکونت اعراب اشعری در قم
 ۳) دوران حکومت و خلافت امویان در ایران   ۴) سکونت شیعیان در منطقه جبال و خراسان
- ۳۰- آل جفنه، نام دیگر کدامیک از دولتهای عرب پیش از اسلام است؟
 ۱) سبا   ۲) حیره   ۳) معین   ۴) غسان
- ۳۱- مهم‌ترین رکن باور دینی «خوجه‌ها»، کدام است؟
 ۱) ولایت   ۲) روزه   ۳) نماز   ۴) حج
- ۳۲- انتشار اسلام در سرزمین‌های آسیای میانه، آناتولی و بالکان در نتیجه تلاش‌های کدامیک از اقوام مسلمان صورت گرفت؟
 ۱) قبایل عرب مسلمان   ۲) قبایل ترک مسلمان   ۳) تجار ایرانی مسلمان
- ۳۳- طبق کدام پیمان، در دریای سیاه، عثمانی به روسیه اجازه کشتی رانی داد؟
 ۱) برلین   ۲) تیلیست   ۳) فینارجه   ۴) سن استفانو
- ۳۴- در کدام مورد دولت عثمانی برای اولین بار حقوق اساسی همه رعایای عثمانی را بدون تعایز دینی تضمین نمود؟
 ۱) خط همایون   ۲) فرمان تنظیمات   ۳) اصلاحات عصر لاله   ۴) خط شریف گلخانه
- ۳۵- تمدن اعراب اسپانیا، به چه نامی مشهور شده است?
 ۱) بربراها   ۲) موروها   ۳) فرانکها   ۴) ساراسن‌ها
- ۳۶- چه عقیده‌ای باعث شد که مخالفان ابوحنیفه، او را در شمار مجده بخوانند؟
 ۱) عقیده به پیوند ایمان و عمل   ۲) عقیده به تفکیک عمل از ایمان
 ۳) عقیده به عدم کاهش و افزایش ایمان

- ۳۷- اعلام دوره قیامت یا نسخ شریعت، در دوره کدام حاکم الموت انجام شد؟
 (۱) حسن صباح
 (۲) نورالدین محمد
 (۳) کیا بزرگ امید
 (۴) حسن بن محمد بن بزرگ امید
- ۳۸- کدام شخص، در زمرة غالیان دوران امام صادق (ع) می‌باشد؟
 (۱) صالح بن سهل بن هارون
 (۲) ابوالخطاب ابن ابی زینب
 (۳) حسن بن محمد بن یابای قمی
 (۴) اسماعیل بن عبدالعزیز بن عبدالملک
- ۳۹- با روی کار آمدن خواجه نظام‌الملک، کدام فقهه اهل سنت اعتبار تمام گرفت و حمایت شد؟
 (۱) شافعی
 (۲) مالکی
 (۳) حنبلی
 (۴) حنفی
- ۴۰- جواز امامت مفضول بر فاضل و امامت هم‌زمان دو نفر، از اندیشه‌های کدام‌یک از فرقه‌های شیعه است؟
 (۱) زیدیه
 (۲) امامیه
 (۳) کیسانیه
 (۴) اسماعیلیه
- ۴۱- کدام‌یک در مورد «غلات» نادرست است?
 (۱) پذیرش مرجعیت علمی اهل بیت (ع)
 (۲) نسبت دادن الوهیت به امامان (ع)
 (۳) کوتاهی کردن در انجام عبادات و تکالیف الهی
 (۴) واگذاری امور ویژه خداوند به حوزه اختیارات امامان (ع)
- ۴۲- کدام فرق نزد ملل و نحل نویسان، از بزرگترین فرقه‌های اسلامی نیست?
 (۱) قدریه
 (۲) شیعه
 (۳) زیدیه
 (۴) خوارج
- ۴۳- کدام گروه از شیعیان، اعتقاد به رجعت امام صادق (ع) و زنده بودن ایشان دارند?
 (۱) جعفریه
 (۲) ناویه
 (۳) اسماعیلیه
 (۴) افطحیه
- ۴۴- کدام گروه از خوارج، مرتکب گناه کبیره را در آتش جاودان می‌دانند?
 (۱) مرجه
 (۲) کرامیه
 (۳) قدریه
 (۴) وعیدیه
- ۴۵- «بابیه» در مورد نفاق، چه اعتقادی داشتند؟
 (۱) آن‌ها موحد بودند، زیرا میان امام و مأمور در ارتکاب گناه کبیره تفاوت قائل بودند.
 (۲) آن‌ها را موحد می‌دانستند، زیرا پس از ارتکاب گناه کبیره مشرک نشده‌اند.
 (۳) آن‌ها مشرک بودند، زیرا امام مرتکب گناه کبیره عامل گناه مأمور بود.
 (۴) آن‌ها مشرک بودند، زیرا پس از ارتکاب گناه کبیره کافر شده‌اند.
- ۴۶- منظور از «اسماعیلیه خالصه» چیست؟
 (۱) کسانی که معتقد به الوهیت‌الحاکم با مرالله و خلفای فاطمی، از القائم به بعد بودند.
 (۲) کسانی که مدعی شدند با ظهور عبیدالله مهدی، دوران امامان مستور به پایان رسید.
 (۳) کسانی که معتقدند امام صادق (ع) پس از اسماعیل، محمدبن اسماعیل را به امامت منصوب کرد.
 (۴) کسانی که مدعی شدند، امام بعد از امام صادق (ع) اسماعیل است و اسماعیل نمرده و قائم است.
- ۴۷- در تصوف ایرانی عصر مغول، نفوذ روزافزون تشیع در کدام طریقت، اهمیت بیشتری یافت؟
 (۱) بکتاشیه
 (۲) ملامته
 (۳) کبریه
 (۴) سهروردیه
- ۴۸- دو جریان اخباری و اصولی شیعه امامیه در قرون اخیر (۱۳-۱۱)، به ترتیب توسط چه کسانی احیاء شد؟
 (۱) میرزا محمد اخباری - شیخ جعفر کاشف الغطاء
 (۲) محسن فیض کاشانی - آیت‌الله بروجردی
 (۳) عبدالرحمن صالح لاهیجی - شیخ مرتضی انصاری
 (۴) محمد امین استرآبادی - وحید بهبهانی

- ۴۹- کدام مورد، اساس نظریه تکفیری خوارج است؟
- (۱) گناهکاران تا ابد در جهنم جاودانه خواهند بود.
  - (۲) تنها راه عمل به امر به معروف و نهی از منکر، قیام مسلحانه است.
  - (۳) قیام بر ضد حکمران گناهکار واجب است و جامعه‌ای که تحت فرمان او است دارالکفر است.
  - (۴) از دیدگاه خوارج، خلیفه فقط از راه انتخاب مشخص می‌شود نه نص و استخلاف و مانند آن.
- ۵۰- محمدبن‌مکی (شهید اول) کتاب «اللوعة الدمشقية» را به سفارش چه کسی تألیف کرد و موضوع آن چیست؟
- (۱) خواجه علی مؤید سربداری - فقه امامیه
  - (۲) سلطان محمد اولجاپتو - اصول و قواعد فقهی
  - (۳) شاه اسماعیل صفوی - ضرورت حمایت علماء از حاکم شیعی
  - (۴) شاه تهماسب اول - اختصاص مقام قضاؤت و فتوا به علمای دینی
- ۵۱- در کدامیک از شهرها، گرایش عثمانی رواج داشت؟
- (۱) کوفه
  - (۲) بصره
  - (۳) مصر
  - (۴) مدینه
- ۵۲- نظریات ابومنصور ماتریدی، در کدام حوزه جغرافیایی جهان اسلام رواج یافت و به کدام مذهب گرایش بیشتری دارد؟
- (۱) مغرب اسلامی - شافعی
  - (۲) مغرب اسلامی - مالکی
  - (۳) مشرق قلمرو اسلامی - حنفی
  - (۴) پایتخت خلافت عباسی - حنبلی
- ۵۳- در ایجاد مدنیت اسلامی از سوی رسول الله (ص)، کدام مورد درست است؟
- (۱) مسجدالنبوی، قابل دسترسی محله نبی نجار خرجز نبود.
  - (۲) مسجد هسته اصلی شهر مدینه منوره را تشكیل می‌داد.
  - (۳) بافت مسکونی نوین، در اطراف قلاع یثرب شکل گرفت.
  - (۴) از سوی رسول خدا (ص)، بازار در میان قلاع شرقی مدینه منوره بنیان گذاشته شد.
- ۵۴- «ربض رسیدی» چه مکانی در محله «ربع رسیدی» بوده است؟
- (۱) محل خزان و کتب
  - (۲) محل تدریس دانشمندان
  - (۳) محل اعیان‌نشین و سکونت سپهسالاران
  - (۴) محل استنساخ کتب و کتابخانه و مدارس
- ۵۵- «شیخ مفید» متعلق به کدامیک از مکاتب شیعه امامیه می‌باشد؟
- (۱) نوبختیان
  - (۲) فقهی متکلمان
  - (۳) اصحاب روایت و حدیث قم
  - (۴) عقل‌گرایی شیعه اعتزالی
- ۵۶- کدام نظریه، به سود حکومت امویان بود؟
- (۱) مرجحه در تفکیک عمل از ایمان
  - (۲) شیعه که معتقد به الامر بین الامرین بود.
  - (۳) خوارج که مرتكب گناه کبیره را کافر می‌دانست.
  - (۴) معترزله که جایگاه مرتكب گناه کبیره را میان مؤمن و کافر می‌دانست.
- ۵۷- علت منع مراسم حج از سوی امویان در خلافت عبدالملک بن مروان، چه بود؟
- (۱) حمله حجاج بن یوسف نفقی به مکه و تخریب مسجدالحرام
  - (۲) ماجراهی حرّه یا قیام عبدالله بن حنظله در مدینه منوره
  - (۳) جلوگیری از بیعت زائران با عبدالله بن زبیر و تبلیغات خلیفه زبیری
  - (۴) جلوگیری از افشاری اقدامات سردار اموی «حسین بن نمير» در حمله به مکه و آتش زدن کعبه

- ۵۸- مهم‌ترین استاد نظامیه اصفهان که به دعوت خواجہ نظام‌الملک از مرو به آن شهر آمد، چه کسی بود؟
- (۱) امام محمد غزالی
  - (۲) محمد بن ثابت خجندي
  - (۳) ابوسعید اصفهانی
- ۵۹- اقبال مردمان پیرب به اسلام، ناشی از کدام مورد بود؟
- (۱) تقویت قدرت خزر بوسیله اسلام در برایر یهود
  - (۲) تثبیت قدرت اوس بوسیله رسول الله (ص) در برایر یهود
  - (۳) پیشگویی یهود در مورد ظهور پیامبری از مکه و هجرت او به پیرب
  - (۴) پیام وحدت‌بخش اسلام تسکین‌دهنده اختلافات پیربیان بود.
- ۶۰- مقدسی صاحب احسن التقاسیم، از کتابخانه کدام فرمانرو تمجید کرده و می‌گوید کتابی نیست که در این کتابخانه نباشد؟
- (۱) مجdal‌الدّوله
  - (۲) علاء‌الدّوله
  - (۳) عماد‌الدّوله
  - (۴) عضد‌الدّوله
- ۶۱- این سخن مرد جاهلی نسبت به همسرش که «تو به جای مادرم هستی» بیانگر کدام مورد است؟
- (۱) نوعی ازدواج در میان بدوبان بود.
  - (۲) میزان محبت او را به همسرش نشان می‌دهد.
  - (۳) نوعی طلاق به نام ظهار و از قیود جاهلی بود.
  - (۴) انصراف از زوجیت با همسرش و طلاق با توافق بود.
- ۶۲- کدام مورد درباره خطبه «شقشیه»، درست است؟
- (۱) خطبه مربوط به فضایل اهل بیت است.
  - (۲) از خطبه‌های حضرت علی (ع) خطاب به خوارج می‌باشد.
  - (۳) مهم‌ترین منبع جهت آگاهی از حوادث سیاسی پس از رحلت رسول الله (ص)
  - (۴) خطبه امام علی (ع) در نهجه‌البلاغه و بر موضع‌گیری انصار در سقیفه بنی ساعدة دلالت دارد.
- ۶۳- عوامل سنتی کوفی‌ها در اوآخر عصر خلافت امام علی (ع) کدام است؟
- (۱) همگونی نژادی و دینی کوفی‌ها
  - (۲) خیانت اشرافیت قبیله‌ای کوفه
  - (۳) خستگی از سه جنگ داخلی و خارجی
  - (۴) شهادت تمامی صحابه و بزرگان سپاه امام علی (ع) در صفين
- ۶۴- نخستین اختلافی که پس از پیامبر اعظم (ص) پدید آمد و زمینه پیدایش فرقه‌ها را فراهم کرد، چه بود؟
- (۱) اختلاف درباره فدک
  - (۲) اختلافات فقهی میان صحابه
  - (۳) نزاع بر سر جانشینی پیامبر اکرم (ص)
  - (۴) اختلاف درباره تحوه برخورد با مدعیان دروغین نبوت و مرتدان
- ۶۵- راهبرد فرهنگی رسول الله (ص) برای خنثی‌سازی برنامه سران قوش در عصر بعثت، چه بود؟
- (۱) تخریب فرهنگ بتپرسی و تصحیح آداب و رسوم جاهلی
  - (۲) تهذیب جان و روان قریش و خزاعه با عبادت و تلاوت قرآن
  - (۳) آوردن معجزات متعدد و تخریب فرهنگ بتپرسی در قبایل قحطانی
  - (۴) کادرسازی و تکوین فکری مسلمانان نخستین از میان جوانان قبایل مکه و طائف

- ۶۶- کدام افراد، پروچم‌دار اندیشه قدریه بوده‌اند؟
- (۱) معبد جهنی و غیلان دمشقی
  - (۲) ابو هریره و عبدالله بن عباس
  - (۳) جهم بن صفوان و عقبه بن عامر
  - (۴) عبدالله بن عمر و جابر بن عبدالله انصاری
- ۶۷- اندیشه و جریان تشبیه خداوند به مخلوقات، در میان چه گروهی از مسلمانان رخ نمود؟
- (۱) معتزله
  - (۲) صابئین حران
  - (۳) حشویه از شیعه
  - (۴) حشویه از اهل حدیث
- ۶۸- دوران طلایی معتزله، به کدام دوران گفته می‌شود؟
- (۱) دوره دوم عباسی و غلبه ترکان
  - (۲) دوران خلافت منصور عباسی تا خلافت هارون
  - (۳) دوران درگیری‌های درون خاندانی امین و مأمون
  - (۴) از شروع فرماتروایی مأمون تا پایان حکومت وائق عباسی
- ۶۹- کدام مورد، از اقدامات هاشم نیست؟
- (۱) احیای سنت‌های حنیفی
  - (۲) حفر دو چاه بدّر و سجله
  - (۳) مرسوم کردن سفرهای تجاری تابستانی و زمستانی
  - (۴) بستن پیمان با قدرت‌ها و قبایل سر راه کاروان تجاری فریش
- ۷۰- کدام مورد، در ارتباط با دوران خلافت مهدی عباسی، درست است؟
- (۱) تأسیس دیوان زناقه
  - (۲) قیام شریک بن شیخ مهری
  - (۳) قیام محمد بن عبدالله معروف به نفس زکیه
  - (۴) قیام یحیی بن عبدالله بن حسن بن حسن در طبرستان
- ۷۱- کدام گونه از متغیر، عامل تعیین‌کننده، انحراف و نقش علت را ایفا می‌کند؟
- (۱) درونی و بیرونی
  - (۲) مستقل یا اصلی
  - (۳) وابسته یا نافع
  - (۴) وابسته یا مستقل
- ۷۲- کدام مورد تعریف «رویداد» است؟
- (۱) تغییری مُدرک در یک وضعیت خاص
  - (۲) رابطه‌ای که در جهان طبیعی برقرار است.
  - (۳) رشته‌ای از تکرارها که برای همیشه ادامه دارد.
  - (۴) تجربه زندگی انسان که در طول زمان گسترش یافته است.
- ۷۳- کدام بخش از پژوهش، از مهم‌ترین و دشوارترین بخش‌های طرح تحقیق است؟
- (۱) منبع‌یابی
  - (۲) استناددهی
  - (۳) پیشینه‌یابی
  - (۴) فرضیه‌سازی
- ۷۴- کدام مورد، مبدأ آغاز پژوهش است؟
- (۱) طرح مسئله
  - (۲) انتخاب منابع
  - (۳) بررسی پیشینه تحقیق
  - (۴) انتخاب موضوع
- ۷۵- کدام مورد، مقاصد و چشم‌اندازهای پژوهشی محقق را مشخص می‌کند؟
- (۱) موضع
  - (۲) سوال اصلی
  - (۳) سوال فرعی
  - (۴) پیشینه مطالعاتی
- ۷۶- «هنر مورخ» کدام مورد است؟
- (۱) انتشار دستاوردها
  - (۲) تفسیر و تحلیل
  - (۳) شناسایی شواهد
  - (۴) ساختن یک الگو
- ۷۷- سه پیش‌فرض مهم برای تعریف تاریخ، کدام است؟
- (۱) مشاهده - انگیزه - زمان
  - (۲) روش - مشاهده - واقعیت
  - (۳) تفسیر آثار بازمانده - واقعیت - انگیزه
  - (۴) واقعیت - تفسیر آثار بازمانده - زمان

- ۷۸- کدام مورد، به نگرش خصوصی به تاریخ اختصاص دارد؟
- (۱) شیوه و انگیزه شخصی
  - (۲) ارزیابی و انگیزه دیگران
  - (۳) تجارب، خاطرات و عواطف شخصی
  - (۴) گمان و آندیشه دیگران و باورهای شخصی
- ۷۹- «اقتصادسنگی» به کدام معنا است؟
- (۱) تاریخ اقتصادی کمی
  - (۲) تاریخ اقتصادی ترتیبی
  - (۳) تاریخ اقتصادی ترکیبی
- ۸۰- مطالعه پیام‌ها یا علم تفسیر به طور عام، معنی کدام واژه است؟
- (۱) رفتارگرایی
  - (۲) پوزیتیویسم
  - (۳) ساختارگرایی
  - (۴) هرمنوتیک
- ۸۱- کدام شعبه و شاخه علم تاریخ در تاریخ‌نگاری اسلامی، با علم حدیث ارتباط وثیقی دارد؟
- (۱) رحله‌نگاری
  - (۲) طبقه‌نگاری
  - (۳) مالینگاری
  - (۴) تاریخ‌نگاری عمومی
- ۸۲- محتوای کدام کتاب، بیشتر تاریخ مدینه‌رسول را دربرمی‌گیرد؟
- (۱) «الدرة النمیة» نوشته «ابن نجاشی»
  - (۲) «الجامع اللطیف» نوشته «ابن ظهیره»
  - (۳) «متهاج السنۃ النبویة» نوشته «ابن تیمیه»
  - (۴) «العقد الثمین» نوشته «ابوالولید ازرقی»
- ۸۳- کتاب «البيان والتبيين» از مشهورترین آثار چه کسی است؟
- (۱) جاحظ
  - (۲) نظام
  - (۳) ابوجعفر اسکافی
  - (۴) واصل بن عطاء
- ۸۴- کتب «مقالات اسلامیین و اختلاف المصلین» از کیست؟
- (۱) ابوالحسن اشعری
  - (۲) حسن بن موسی تویختی
  - (۳) عبدالقاهر بغدادی
  - (۴) شهرستانی
- ۸۵- کتاب «مجمع التواریخ السلطانیه» مربوط به کدام دوره از تاریخ است؟
- (۱) مغول
  - (۲) تیموری
  - (۳) صفویه
  - (۴) سلجوقیان
- ۸۶- کتاب «تاریخ مدینه دمشق» اثر کدام مورخ است؟
- (۱) ابن اثیر
  - (۲) ابن تغزی بردى
  - (۳) ابن عساکر
  - (۴) ابن حجر عسقلانی
- ۸۷- کتاب «الاحاطة فی اخبار غرناطه» متعلق به کدام مورخ است؟
- (۱) ابن خلدون
  - (۲) حیان قرطی
  - (۳) ابن حزم اندلسی
  - (۴) لسان الدین بن خطیب
- ۸۸- علت اهمیت کتاب «یتیمة الدهر فی محاسن اهل العصر»، نوشته ابومنصور ثعالبی در چیست؟
- (۱) ذکر نام برخی از کتب خدای نامکها
  - (۲) بهترین گواه حضور شاعران در دربار سامانی
  - (۳) تجارت و امور اقتصادی کشورهای اسلامی در قرون نخستین اسلامی
  - (۴) حاوی اطلاعات با ارزش درباره امور ساختمانی و مزارات سمرقند
- ۸۹- «اکبرنامه» تألیف کیست؟
- (۱) بازیزد بیات
  - (۲) قاضی احمد تتوی
  - (۳) شیخ ابوالفضل مبارک
  - (۴) طاهر بن محمدحسین سبزواری
- ۹۰- نخستین کتابی که به‌طور مشخص به بحث «طبقه‌بندی علوم در جهان اسلام» پرداخته است، چه نام دارد و از کیست؟
- (۱) ابوبالعلوم - خوارزمی
  - (۲) جوامع العلوم - ابن فریغون
  - (۳) احصاء العلوم - فارابی
  - (۴) رساله الحدود - جابر بن حیان

